

Advent

Adventní písně, roráty a písně o Višlení Páně

Věřím v jednoho Pána, Ježíše Krista, jednorozrozeného Syna Božího ... jenž pro nás lidi a pro naši spásu sestoupil z nebe, skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem ... a znovu přijde ve slávě soudit živé i mrtvé.

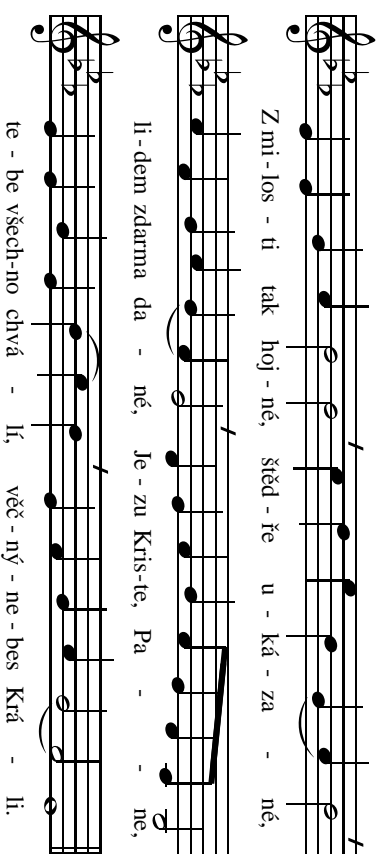
Nicejsko-cařihradské vyznání víry

spasení, / Bydlil s lidmi ve světě, / v pokoře přebýval, / a ztracenou naději / pracně nám dobýval.

9. Chvalme Boha vesele / spolu zpívající, / ve svých srdcích plesáme, / čest mu vzdávající, / z daru tak velikého / Syna vtěleného / buď věčně požehnáno / svaté jméno jeho.

Ni: latinské cantio *Gaudemus pariter, omnes et singuli*

Z milosti tak hojně

Z mi - los - ti tak hoj - né, štěd - ře u - ká - za - né,
li - dem zdarma da - né, Je - zu Kris - te, Pa - - - - -
te - be všech - no chvá - li, věč - ný - ne - bes Krá - - - - - li.

2. Ó náš Pane milý, / ty jsi dárcem síly, / v zámtku a kříži / pomoc tvá se blíží. / Úročíte jistě / jsi nám, Jezu Kriste.

3. Vyslyš naše hlasy, / Bože věčné spásy, / dej, ať v lásce stále / žijem ke tvé chvále, / tebe v úctě máme, / zákonů tvých dbáme.

4. V poslední pak chvíli / až se den náš schýlí / a my před tvým soudem / státi, Kriste, budem, / milost rač nám dáti, / slávu věčnou přáti.

T: závěrečný tropus prosy nedělních rorátů, upr. Vladimír Hornof, 1921

Ni: pův. lat. *Ave hierarchia*, Vyšebrodský sborník 1410.

Všichni věrní křesťané, veselme se nyní

Všich-ni věr-ní křes-tá-né, ve-sel-me-se-ny-ní,
pa-ma-tu-jíc spo-leč-ně Kris-to-vo-vtě-le-ní,
v němž mi-lost svr-cho-va-ná nám jest u-ká-zá-na
od Bo-ha pře-dob-ré-ho, las-ka-vé-ho Pá-na,

2. kterýžto se slitoval / nade všemi námi, / když viděl jak zlý ďábel / panuje nad námi. / Pro Adama prvního / v hřích jsme zavedeni, / protož nový zaslíben / Adam k spomožení.

3. Což Bůh zdávna uložil / v své přetajné radě, / to již zjevně naplnil, / když poslal ku Panně / archanděla svatého / z nebeské výsosti, / aby jí vypravoval / noviny radosti.

4. Řka: „Ty jsi pozehnána / nade všechny jiné, / chceť mítí Pán nebeský / v tobě bydlení své / a v tvém čistém životě / človčenství vzíti, / Duchem Svatým předivně / všechno působiti.“

5. Panna se podivila / té andělské řeči / jak by se státi mohly / oznámené věci. / Anděl jí to zvěstoval / že se z Boha stanou / protože nic nemožné / není tomu Pánu.

6. „Plod svatý v tvém životě / slouti má Syn Boží, / na kterého Bůh Otec / moc a čest tu vloží, / by na trůnu Davida / navěky kraloval, / lidi ospravedlnil, / v sobě posvěcoval.“

7. „Aj já,“ řekla pokorně, / „dívka Pána mého, / staň se mi, posle věrný, / podle slova tvého.“ / Hned v jejím čistém těle / ráčil se vtělit / ten, jenž smrti oddané / nás měl obživiti.

8. Národům zvěstováno / do všech pokolení, / že Bůh člověk učiněn / pro lidské radosti.

Ejhle, Hospodin přijde – antifona

ECCE DOMINUS VENIET

Ej-hle, Hos-po-din přij-de a všich-ni sva-ť je-ho s ním
a bu-de vo-nen den svět-lo vel-ké, a-le-lu-ja!

verše

Ro-su děj-te, ne-be-sa, shů-ry a oblakové dštíte Spra-ve-dli-vé-ho.

O-tev-ři se, ze-mě, a vy-dej Spa-si-te-le.

Ne-be-sa vypravuj slávu Bo-ží a dílo rukou jeho zvě-stu-je o-blo-ha.

Slá-va Ot-ci i Sy-nu, i Du-chu sva-té-mu,

ja-ko byla na počátku, i nyní i vždy-cky a na věky vě-ků. A-men.

Roráty

Mnozí spravedliví – *introitus*

RORATE CÆLI DESUPER

chorál

Mno - zí spra - ved - li - ví * pro - ro - ci a krá - li

Spa - si - te - le vi - dě - ti zá - da - li.

Moj - žíš, Sa - mu - el s Da - vi - dem, I - za - i - aš

s Je - re - mi - á - šem spo - lu hla - sy tou - žeb - ný - mi

vo - la - li: U - kaž tvář svou nej - draž - ší,

pro - lom ne - be - sa, sstup do - lu, Me - si - á - ši.

to - bě, pě - jí - ce v té do - bě: Ví - tej, krá - li náš!

2. Navštívilš nás bídné / sluby ve vězení, / nesa z divné lásky / z bíd nám vyproštěn. / S nebeským bohastvím / přišelš k nám chudičkým, / bys nás obdaroval, / sebou zbohacoval. / Vítej, králi náš!

3. Král jsa předústojný, / Bůh náš všemohoucí, / stolec maje věčný / i korunu skvoucí: / k nám ses v lásce sblížil, / pro nás velmi snížil, / stav se lidem rovný, / zvolils život skrovný: / Vítej, králi náš!

4. Ach, co tebou hnulo, / bys tak po nás toužil? / Co tě k tomu mělo, / abys hříšným sloužil? / Jen tvé srdce svaté, / milosť k nám vžíté; / chtělš nám bratrem být / a nás k sobě vzít: / Vítej, králi náš!

5. Otců plémě zdávna / prosívalo tebe: / Ó, bys, přezádonci, / proniknul již nebe! / Kde jsi, hvězdo jasná? / Kde jsi, berlo spásná? / Kdy již naše oči / blešk tvé slávy zocí? / Vítej, králi náš!

6. Již jest naplněna / všeho plná míra, / po čem dle tvých slibů / toužívala víra; / věvoda náš pravý / již se za nás staví; / v smrti hrozně jámně / tvé nám kyne rámě: / Vítej, králi náš!

7. Ó Sionská dcerko, / nenuť se více, / Pán tvůj setře tobě / každou slzu s líce; / těš se z svého krále, / zpívej k jeho chvále, / jenž tvé ponížení / v slávu věčnou změni: / Vítej, králi náš!

8. Povstaníž a vyjdi / vsťíc mu s uctivostí, / milostně jej přijmi / s pravou oddaností; / aj, nuž, vsťíc ti jdeme, / v srdci stan té zveme; / přijď a rač k nám vítit, / věčně s námi být: / Kriste, králi náš!

T: Rohův kancionál, 1541

N: lat. cantio Ave gloriosa Virgo, mater Christi, Franusův kancionál 1505

Věrná duše, radostně

Věr - ná du - še, ra - dost - ně máš Krá - le přij - mou - tí,
srd - ce je - mu pod - da - tí, co sta - ré - ho vše ob - no - vi - tí
a na je - ho příchod če - ka - tí a s na - dě - jí vsťíc je - mu jí - tí.

2. Neb on rychle pospíchá / svůj lid navštíví, / pokoj sebou přináší, / zarmoucené obveselí, / z moci hříchů vysvobodí / přibytěk svůj u nás najítí.

3. V světle chodíme, nebudíme, / ke Kristu se znejme / a v pravdě jemu služme, / s toužebným hlasem ho žádáme, / aby ráčil nás navštívit / svou milostí obohatí.

4. Býchom v ní zde společně / vždycky přebývali / do konce setrvali / na věky v nebi kralovali, / dej nám to, Kriste přežádoucí / ó Králi, Pane všemohoucí.

Vítej, Jezu Kriste

Ví - tej, Je - zu Kris - te, z ne - bes vy - so - kos - ti
ví - tej z Pan - ny čis - té, pře - dra - hý náš hos - ti!
Od Ot - ce jsi vy - šel, spa - si - ti nás při - šel, tě - ší - me se

píseň

Sstup do - ň, Me - si - á - ši, tak sva - tí vo -
U - kaž tvář svou nej - draž - ší, lid - ský Spa - si -
la - li. Ó rač člo - vě - čen - ství při - jí - tí,
te - li.
nás zde věz - ně za - ja - té z tem nos - ti již vy - ní - tí.

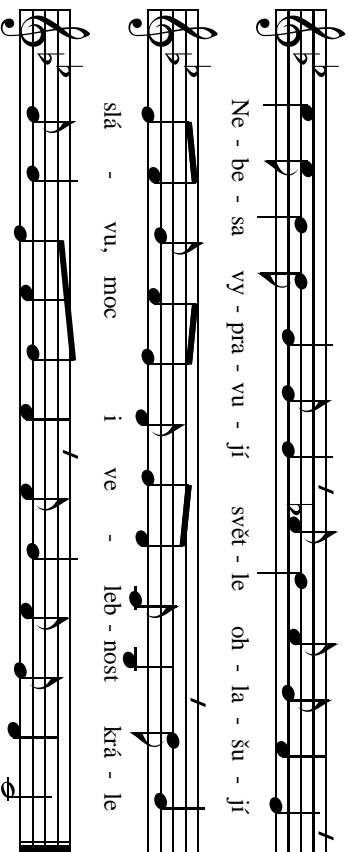
2. Oni za to prosili, / aby z nebe sstoupil, / my jsme se pak dočkali, / že jest nás vykoupil, / když se počal z Ducha svatého, / vtělil se v život Panny / shladil hříchů lidu svého.

3. Protož z toho jsou vděční, / vždycky jej milujeme, / vážíce lásku jeho / takto mu děkujeme: / „Kriste, tobě buď čest a chvála, / království, moc i sláva / na věky věků vzdána!“

chorál

Ne - be sa vypravují čest a slá - vu Bo - ží,
ků - ry andělů a svatých Bohu pil - ně slou - ží,
všech - no jsoucno stvořené jen chvá - lu Pá - ně mno - ží.

píseň

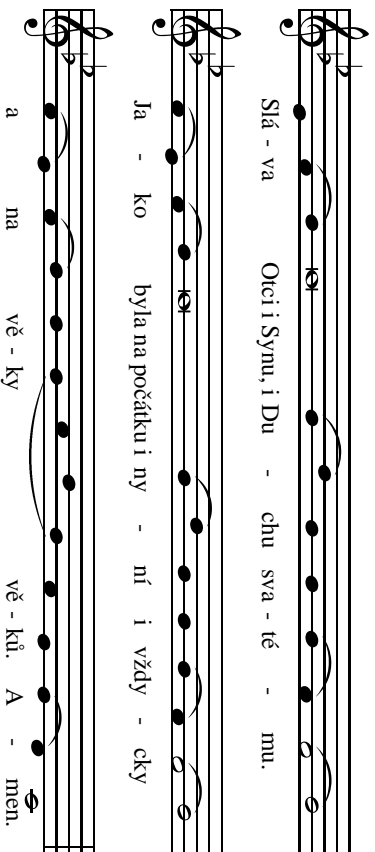

Ne - be - sa vy - pra - vu - jí svět - le oh - la - šu - jí
slá - vu, moc i ve - leb - nost krá - le
ve - li - ké - - ho, Bo - ha ne - bes - ké - ho.

2. I měšťané nebešů, / kůrové andělšů, / hvězdové, krásné nebe / nám k spatření
divné, / rozumu nestihlé

3. jeho velebnost božskou / bez přestání chválí, / nuž my také radosině / zvolijme
srdečně / takto řkouc vesele:

chorál

Slá - va Otci i Synu, i Du - chu sva - té - mu.
Ja - ko byla na počátku i ny - ní i vždy - cky
a na vě - ky vě - ků. A - men.

2. Čtvrtý Kristův příchod / známe z Písma jistot: / první v těle jeho / druhý v duch
věrného, / a třetí při smrti, / v čtvrtém má souditi.

3. Proč nejprve přišel, / když z svých nebes vyšel, / ráčil sám povědět: / by sebe
dal v obět / mzdu na vykoupení / za mnohé k spasení.

3. Proto se narodil, / by svět znovu zrodil, / v svém vyučování / zvěstoval pokání, /
nemocné vyléčil, / zarmoucené těšil.

4. Dále jest vyznal sám: / „He, příklad dal jsem vám; / kterak jsem já činil / a
zákon naphnil, / tak i vy též činite, / vůli Otce plňte.“

5. Druhý příchod jeho / - do srdce lidského - / darem víry bývá, / proto se ozývá: /
„Tluču již u dveří, / každý mi otevři!“

6. Po třetí přijiti / slibil, když vyjiti / z těla věrný člověk / má již v budoucí věk. /
Proto kázal bdíti / a střizlivě žíti.

7. Čtvrtý příchod bude, / až den soudný přijde, / to bude hrozny den, / kdy půjdou
z hrobů ven / v předěšení všichni / bezbožní a hříšní.

8. Proto se připravme / hotovi postavme / v svatém obcování / a v pravém pokání. /
V modlitbách trvejme, / tak Pána čekajme.

9. Rač Pane popřáti / v pravdě tvé zůstat, / abychom v ní bděli, / potom tě viděti, /
Pána laskavého, / v den příchodu tvého.

Věkové když přeběhli jsou

Vě - ko - vé když pře - běh - li jsou a když při - šla pl - nost
ča - su, O - tec Pán Bůh z své mi - los - ti pos - lal jes - tí
z vy - so - kos - tí do té ga - lí - lej - ské vlas - tí

2. posla převelmi silného / do města nazaretského / aby pravil řeči jisté / a zvěstoval panně čisté / poselství od Boha samého.

Tx: Kancionál vodňanských literátů, 1537; též tropus Kyrie nedělních rorátů.

N: rorátní nápěv, pův. cantio *Cuncti nunc assurgentes*, Franusův kancionál 1505

Vesele zpívejme

GOTTES SOHN IS KOMMEN

Vě - se - le zpí - vej - me, dí - ky Bo - hu vzdej - me,
že nám Sy - na své - ho jed - no - ro - ze - né - ho
dal na vy - kou - pe - ní, k věč - né - mu spa - se - ní.

píseň

Slá - va, jas - nost i mou - drost Ot - ci ne - bes - ké - mu,
Sy - nu, je - ho mi - lé - mu i Du -
chu sva - té - mu, Pá - nu je - di - né - mu.

2. Kterýž ode všech hříchů / lidské pokolení / sprostil, budmež veselí / děkujíce jemu, / Pánu Bohu svému.

Všichni věrní křesťané, Bohu chválu vzdejme

Všich - ni věr - ní křes - ťa - né, Bo - hu chvá - lu vzdej me,
pře - ra - dost - né pís - nič - ky ke cti mu zpí - vej - me.

2. Ve dne, v noci v modlitbách / ustavičně stůjme / jeho svatě pomoci / od Boha žádáme.

3. Marie, Panny čisté / v ctnostech následujeme / v víře, lásce, pokoře / ustavičně stůjme.

T: tropus v Kyrie nedělních rorátů.

N: latinské cantio *Singuli catholici*, Franusův kancionál 1505

Pán Bůh všemohoucí – *sekvence*

MITTIT AD VIRGINEM

Musical score for 'Pán Bůh všemohoucí – sekvence' in G major, 4/4 time. The score consists of a single melodic line on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes.

Pán Bůh vše - mo - hou - cí z ve - li - ké mi - los - ti
pos - lal pos - la své - ho, an - dě - la moc - né - ho,
k Pan - ně Ma - ri - i k to - mu zvo - le - né.
Je - muž - to Ga - bri - el jmé - no, sil - ný an - děl
z ne - bes - ké - ho dvo - ru, z an - děl - ské - ho ků - ru,
patř tu - to člo - vě - če mys - li vzhů - ru.
I všed k Pan - ně čis - té pra - vil že - či jis - té,
vel - mi u - tě - še - né, mi - kdy ne - slý - cha - né

Rosu dejte, ó nebesa

RORATE CELI DESUPER

Musical score for 'Rosu dejte, ó nebesa' in G major, 4/4 time. The score consists of a single melodic line on a treble clef staff. The lyrics are written below the notes.

Ro - su dej - te, ó ne - be - sa! Tak ot - co - vé vo - la - li,
a - by Me - si - áš ra - dost ne - sa, při - šel k nim, sr - de - čně žá - da - li.
2. I přišel k mnohé žádosti / v osobě ponížené / a svláží deštěm spravednosti /
srdece všech věřících zemdlené.
3. Rosu dejte, ó nebesa! / I my také volejme, / aby Kristus Pán, pomoc nesa, /
přišel k nám, srděčně žádáme.
4. Neboť od bíd, jež neseme / na tomto bídném světě / čím dále, tím již více
schneme, / jako kvítí od horká v létě.
5. Rosu dejte, ó nebesa! / přijď, ó Pane Ježíši! / jakož jsi dávno, na světě jsa, /
sliboval své křesťanské říši:
6. „Kdekoli dva, neb tři budou / v mém jménu shromážděni, / uprosřed sebe mne
dostanou, / chci býtí jejich obcerstvení.“
7. Chraň své slovo i svátosti / v čistotě mezi námi / a tak v těch darech nám
k radosti / Zůstávej, Pane, vždycky s námi.
8. Rosu dejte, ó nebesa! / Přijď, ó Pane Ježíši! / K příchodu Tvému církev plesá, /
uslyš srdečnou žádost naši.
9. Učín konec světa zlosti, / jsa všech Soudcem a Králem, / Nám pak otevři z své
milosti / ten zlatý, nový Jeruzalém.
10. Rosu dejte, ó nebesa! / Ó at se to vše stane! / Prosbám všech věrných přítomen
jsa, / vyslyš i nás, přemilý Pane!

Radujme se všichni věrní

Ra - duj - me se všich - ni věr - ní, buď - mež vděč - ní
dob - ro - di - ní Bo - ha Ot - ce ne - bes - ké - ho,
neb - nám po - slal Sy - na své - ho. Ry - chle vzhů - ru po - vstaňme,
o - chot - ně ho při - ví - tej - me, chvá - lu je - mu vzdejme.

2. I pročez v hříších ležíme / a zdalíž toho nevíme / že ta milost neprospěje /
žádnému, kdo se nekaje? / Rychle vzhůru povstaňme, / ochotně ho přivítejme, /
chválu jemu vzdejme.

3. Nechajíce nepravosti / budněž pilní svatých ctností, / tak vděčnosti dokážeme /
a hodně ho uvítáme. / Kriste, náš milý Pane, / dejž ať tvou vůli činíme, / hodně tě
chválíme.

4. Tobě „Amen“, Bože Otče, / radostně se klanějíce / i Synu tvému milému / také
i Duchu svatému. / Všichni spolu zpíváme, / chválu, čest hodně vzdávájme. / Přijmiž
ji, žádáme.

a - by mlu - ve - ny by - ly k člo - vě - ku.
Řka: „Zdrá - vas Ma - ri - a, vší mi - los - ti pl - ná,
Pán Bůh jest s te - bou; tys chva - li - teb - ná
po - žeh - na - ná me - zi vše - mi že - na - mi.“
Kte - ráž - to sly - šev - ši ta slo - va v své u - ši
báz - li - vě a váž - ně o tom poz - dra - ve - ní jest
mys - li - la. Jíž an - děl po - sil - mil, řek' by se
ne - bá - la, a - le to vě - dě - la, že mi - lost
na - lez - la u Bo - ha, Stvo - ři - te - le své - ho.

Adventní písně

Aj čas vzácný přišel

Aj, čas vzác - ný při - šel, v němž Pán slá - vy vy - šel
k spa - se - ní lid - ské - mu, ke ci li - du své - - - mu,
a - by mu na - vrá - til to, co kdy - si ztra - til.

2. Totot' jsou ti dnové, / o nichž prorokové / zdávna již pravili, / lidem oznámili, /
dnové vykoupení / a světa spasení.

3. V nichž nesluší spátí, / ale ze sna vsítí, / Bohu děkovati / a Jej milovati, / Jenž
nám té radosti / Dal dožít z milosti.

4. Noc bludů odešla, / záře víry vzešla, / slušit' k ní prozřítí, / srdcem ji chopití / a
v její světlosti / odít se ctností.

5. Nuž, oblečme cele / Krista Spasitele, / jenž nám k vykoupení / naše přirození /
ráčil na se vzítí, / tak se ponížítí.

6. Přikročme ku svému / Kořeni vinnému; / držme se jen Jeho, / vůdce nám
daného. / Tak co ratolesti / budeme v Ném kvéstí.

N: latinské cantio *Ave hierarchia*, Vyšebrodský sborník 1410

3. I všed k ní ten silný anděl / Kdež to drahou Pannu viděl / v tom městě přebýva-
jící, / pozdravil jí toulo řečí

4. Ěka: „Zdráva, plná milosti / toť jest Bůh vzkázal z výsosti / kterýž tě zvolil nad
jiné / dít' požehnáni předivně.

5. Počněš syna a porodiš / jehožto jméno Pán Ježíš, / on sám kralovati bude, /
křálovství konce nebude.“

6. Ó Kriste, pro nás vtělený / v živoře Marie Panny / rač počítí v nás vše dobré / i
konati z milosti své.

T: Písně chval božských, 1541

Panna od anděla uslyševši slova

Pan - na od an - dě - la u - sly - šev - ši slo - va
báz - li - vě a váž - ně, ja - kož - to ctná pan - na
sa - ma v so - bě my - sli - la, so - bě roz - jí - ma - la, ja - ké to
poz - dra - ve - ní, bož - ské u - lo - že - ní, to - mu se di - vi - la

2. Jíž anděl posliniv, řek' by se nebála / Bůh že vyvolil jik tomu, by věděla / před věky na výsosti, / z nesmírné milosti, / z lidského pokolení / světu na spasení / by Krista počala

T: Tropus v prose nedělních rořatů.

N: pův. latinské cantio *Ave rubens rosa*, česky „Otec nebeského pochvalme z milosti“

Poslán jest od Boha anděl

Po - slán jest od Bo - ha an - děl je - muž - to jmé - no Ga - bri - el;
tak ma - je jmé - no od ně - ho vy - klá - dá se: Sí - la je - ho,

2. do krajiny galilejské, / kde jest město Nazaretské / v kterémžto Maria Panna / Josefovi zaslíbena.

Aj, Panna jest pozdravena

Aj, Pan - na jest po - zdra - ve - na an - dě - lem po - slem od Bo - ha.
Bož - ství div - né a ne - smír - né vstou - pi - lo v Ži - vot Ma - ri - e.

2. Maria když uslyšela / jméno Ježíše přijala / aby jeho matkou byla / k tomu jest mile svolila.

3. Požehnaná jesti' věčně / z milosti Boží srdečně / porodila nejvyššího / Krále nad králi mocného.

4. Protož jeho všichni chvalme / a jemu díky vzdávájme / z takového dobrodiní / kteréž nám učinil nyní.

5. Chvála čest Otci věčnému / i jeho Synu milému / i také Duchu svatému / v témž Božství nerozdílnému.

T: Třanovského Cithara

N: lat. cantio *Dum iubar astris oritur* (Franus 1505), rozšířený rořatní nápěv.

Bůh věčný což uložil

Bůh věč - ný což u - lo - žil v své pře - taj - né ra - dě,
v ča - se tom - to zje - vu - je po - žeh - na - né Pan - ně:
Po - slav své - ho an - dě - la zvěst jí z ne - be dá - vá:
Z te - be svě - ta ná - ro - dům spá - sa vzej - de pra - vá.

2. Pán, hle, Synu tvému dá / vládu světa slavnou / stolec krále Davida / říši jeho dávnou / V domě otce Jakuba / králem bude mocným / věčně bude královat / synům izraelským.

T: tropus prosy nedělních rorátů, upr. Vladimír Homnoff 1921
N: cantio *Gaudemus pariter*, český „Všichni věrní křesťané“.

Divná milost stala se

Div - ná mi - lost sta - la se, ple - sej zem - ská ří - še,
při - šel svě - ta Spa - si - tel z ne - bes jas - né vý - še.

2. Mnoho strasti vytrpěl / z vůle Otce svého, / aby lidstvo vykoupil / ode všeho zlého.

3. Jezu Kriste, žehnej nám, / chcem ti věrní býtí. / uděl, bychom navěky / tebe mohli ctítí!

T: tropus Kyrie pondělních rorátů, upr. Vladimír Homnoff, 1921
N: cantio *Olim te virentibus*, Vyšehradský rukopis, cca 1450

Od Boha požehnané pokolení

Od Bo - ha po - žeh - na - né po - ko - le - ní jsou nad ji - né
z ně - hož jest svě - tu vy - šlo na spa - se - ní
zvo - le - na Ma - ri - a Pan - na čis - tá, mat - ka Pá - na Je - ží - še Krista.

2. Prosmě všichni Syna Marie Panny, / ať se k svému Oci za nás přimluví / ať nám věčně radosti / pro jeho zasloužení / přejí navěky bez skonání.

3. Pane Kriste vyslyš žádosti naše, / my všichni pokorně prosíme tebe / pro tvé svaté vtělení / i také ponížení / prosíme: smiluj se nad námi.

T+N: Kancionál vodňanských literátů, 1537